

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(МНАУ)

Розглянуто та ухвалено
на засіданні вченої ради МНАУ

big 27.11.2018 р. № 3

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор МНАУ

В.С. Шебанін

КОДЕКС
академічної доброчесності
у Миколаївському національному аграрному університеті
СО 5.260.01-00.2018

Миколаїв

	Миколаївський національний аграрний університет КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У МИКОЛАЇВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	СО 5.260.01-00.2018

Передмова

Розроблено:	Ректорат
Виконав:	Проректор з наукової роботи О.Є. Новіков, завідувач НДВ НДІ НАПО і НІТ Н.В. Потриваєва
Затверджено:	Наказом ректора від <u>28.11.2018</u> , № <u>233-0</u>
Введено в дію:	Вперше
Розглянуто та ухвалено вченою радою:	Від « <u>27</u> » <u>листопада</u> 2018 р., протокол № <u>3</u>

1. Загальні положення

1.1. Кодекс академічної доброчесності Миколаївського національного аграрного університету (далі – Кодекс академічної доброчесності) розроблено згідно з нормами загальнолюдських та європейських цінностей, Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Етичного кодексу Вченого України, Статуту Миколаївського національного аграрного університету, Правил внутрішнього трудового розпорядку, Положення «Про освітній процес у Миколаївському національному аграрному університеті», а також з використанням досвіду провідних зарубіжних і вітчизняних закладів вищої освіти і рекомендацій SAIUP-Проекту сприяння академічній доброчесності в Україні, що реалізується Американськими радами за підтримки посольства США в Україні спільно з Міністерством освіти і науки України.

1.2. Кодекс академічної доброчесності визначає правила та норми академічної доброчесності, етичної поведінки, професійного спілкування працівників та осіб, що навчаються у Миколаївському національному аграрному університеті (далі – Університет).

1.3. Кодекс академічної доброчесності спрямований на дотримання високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності Університету, зокрема освітній, науковій, виховній, управлінській, а також на підтримку сприятливого морально-психологічного клімату у колективі.

1.4. Учасники освітнього процесу в Університеті, зобов'язуються дотримуватися правил і норм, визначених цим Кодексом, спираючись на принципи:

- законності та верховенства гідності;
- свободи та людської гідності;
- патріотизму та служіння українському народові;
- професіоналізму та компетентності;
- чесності і порядності;
- справедливості та толерантності;
- партнерства і взаємодопомоги;
- поваги та взаємної довіри;
- відкритості і прозорості;
- колегіальності та демократичності;
- самовдосконалення і саморозвитку;
- персональної відповідальності та роботи на результат;
- нетерпимості щодо недотримання правил і норм Кодексу академічної доброчесності.

	Миколаївський національний аграрний університет КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У МИКОЛАЇВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	СО 5.260.01-00.2018

2. Визначення понять

2.1. *Академічна доброчесність* - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.2. *Академічний плагіат* - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

2.3. *Самоплагіат* - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

2.4. *Фабрикація* - вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

2.5. *Фальсифікація* - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

2.6. *Списування* - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

2.7. *Обман* - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

2.8. *Хабарництво* - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

2.9. *Необ'єктивне оцінювання* - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів вищої освіти.

3. Академічна доброчесність

3.1. Академічна доброчесність є важливим фактором успішності Університету, його учасників освітнього процесу, а також випускників. На ній базується довіра колег, роботодавців, замовників освітніх і наукових послуг, спонсорів, грантодавців, інших партнерів, необхідна для належного ресурсного забезпечення якісної вищої освіти і наукових досліджень. Наявність ресурсів дає змогу залучати кращих студентів, викладачів і науковців, які формують репутацію Університету, брати участь у цікавих і престижних освітніх, наукових та інших проектах, отримувати важливі для науки і практики результати досліджень, а також підвищує зацікавленість донорів у підтримці закладу, його співробітників та здобувачів освіти. Таким чином формується позитивний зворотний зв'язок, який посилює репутацію Університету, його працівників і здобувачів вищої освіти та сприяє стійкому розвитку і конкурентоспроможності Університету.

Для викладача чи науковця дотримання Університетом, його працівниками та здобувачами вищої освіти принципів академічної доброчесності підвищує можливість отримання наукових грантів, замовлень на виконання прикладних досліджень, залучення їх як консультантів, експертів тощо. Також, вона сприяє академічній мобільності і можливості кращого працевлаштування.

3.2. Дотримання академічної доброчесності педагогічними та науково-педагогічними працівниками передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами вищої освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Звідси випливає, що викладачі повинні не тільки знати і розуміти основні принципи академічної доброчесності, вимоги законодавства та внутрішніх документів закладу вищої освіти з цих питань. Вони також повинні володіти інструментарієм і методиками контролю дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти. Не менш важливим є розроблення об'єктивних критеріїв оцінювання результатів навчання і використання їх на практиці при оцінюванні здобувачів.

3.3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

4. Види порушень та відповідальність за порушення норм академічної доброчесності

4.1. Порушенням академічної доброчесності здобувачами вищої освіти є:

- академічний плагіат;
- фальсифікація;
- списування;
- обман;
- хабарництво.

Порушенням академічної доброчесності науковими, педагогічними та науково-педагогічними працівниками є:

- академічний плагіат;
- самоплагіат;
- фабрикація;
- фальсифікація;
- обман;
- хабарництво;
- необ'єктивне оцінювання.

Формами порушень є дії, які включають, але не обмежені такими діями як:

➤ Академічний плагіат:

- видання виконаної роботи іншого автора за свою без внесення в неї жодних змін та належного оформлення цитування;
- копіювання значної частини чужої роботи в свою без внесення в запозичене жодних змін та належного оформлення цитування;
- представлення суміші власних та запозичених аргументів без належного цитування;
- внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зокрема парафраза, зміна порядку слів в них тощо) та без належного оформлення цитування;
- компіляція – створення значного масиву тексту шляхом копіювання із різних джерел без внесення в нього правок, посилань на авторів та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту.

➤ Самоплагіат:

- дублікація публікацій — публікація однієї і тієї самої наукової роботи (цілком або з несуттєвими змінами) в декількох виданнях, а також повторна публікація (цілком або з несуттєвими змінами) раніше оприлюднених статей, монографій, інших наукових робіт як нових наукових робіт;
- дублікація наукових результатів — публікація повністю чи частково одних і тих самих наукових результатів у різних статтях, монографіях, інших наукових працях як нових результатів, які публікуються вперше;
- подання у звітах із виконання різних наукових проектів тих самих результатів як таких, що отримані при виконанні відповідного проекту;
- повторне подання здобувачами освіти письмових робіт, які вже подавалися як звітність із інших дисциплін, без дозволу викладача;

- агрегування чи доповнення даних — суміщення раніше опублікованих і нових даних без їх поділу з відповідними посиланнями на попередню публікацію;
- повторний аналіз раніше опублікованих даних без посилання на попередню публікацію цих даних та раніше виконаного їх аналізу.
 - Фабрикація:
- наведення у письмових роботах здобувачів та в наукових роботах вигаданих чи неперевірених даних, зокрема статистичних даних, результатів експериментів, розрахунків чи емпіричних досліджень, фотографій, аудіо- та відеоматеріалів тощо;
- посилання на вигадані джерела інформації або навмисне посилання не на справжнє джерело;
- приписування іншим особам текстів, думок чи ідей, яких вони не висловлювали чи не публікували.
 - Фальсифікація:
- необґрунтоване корегування результатів власних наукових досліджень чи виконання навчальних завдань (таке, що не базується на повторних чи додаткових дослідженнях, вимірюваннях або розрахунках, виправленні виявлених помилок тощо);
- наведення у письмових роботах здобувачів та в наукових роботах свідомо змінених літературних даних та даних, отриманих із інших джерел; зокрема, статистичних даних, результатів експериментів, розрахунків чи емпіричних досліджень, фотографій, аудіо- та відеоматеріалів тощо без належного обґрунтування причин і зазначення методики їх корегування;
- наведення неповної або викривленої інформації про апробацію результатів досліджень та розробок.
 - Обман:
- включення до співавторів наукових публікацій осіб, що не брали кваліфікованої участі в їх підготовці;
- невключення до співавторів наукових публікацій осіб, що брали кваліфіковану участь в їх підготовці;
- подання як результатів власної праці робіт, виконаних на замовлення іншими особами, або робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання;
- здавання або представлення різними особами робіт з однаковим змістом як результату власної навчальної діяльності;
- написання чужих варіантів завдань на контрольних заходах;
- використання системи прихованих сигналів (звукових, жестових та ін.) при виконанні групових контрольних заходів з однаковими варіантами;
- несамотійне виконання завдань у випадках, коли не дозволяється отримання допомоги, або не зазначення інформації про отриману допомогу, консультації, співпрацю;
- проходження процедур контролю знань підставними особами;
- симуляція погіршення стану здоров'я, хвороби з метою уникнення контрольних заходів;

- надання відгуків або рецензій на наукові або навчальні роботи без належного проведення їх експертизи.
 - Необ'єктивне оцінювання:
- свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів вищої освіти;
- невчасне повідомлення здобувачів вищої освіти про систему оцінювання результатів навчання;
- застосування системи оцінювання, що не відповідає декларованим цілям та завданням теми, дисципліни, практики, освітньої програми тощо;
- відсутність об'єктивних критеріїв оцінювання.

4.2. За порушення норм академічної доброчесності наукові, педагогічні та науково-педагогічні працівники Університету можуть бути притягнуті до відповідальності відповідно до нормативних і розпорядчих документів Університету, норм чинного законодавства України.

4.2.1. За порушення академічної доброчесності науковими, педагогічними та науково-педагогічними працівниками можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання;
- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;

- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;

- інші додаткові та/або деталізовані види академічної відповідальності педагогічних та науково-педагогічних працівників за конкретні порушення академічної доброчесності визначаються спеціальними законами та окремим Положенням Університету, яке затверджується вченою радою Університету та погоджується із виборними органами первинних організацій профспілки.

4.2.2. За порушення правил академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнуті до таких форм відповідальності як:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування з Університету;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих Університетом пільг з оплати навчання.

Додатково встановлюються такі санкції:

- усне зауваження від викладача або уповноваженого представника адміністрації (завідувача кафедри, декана факультету тощо);
- попередження про можливість притягнення до академічної відповідальності;
- скерування на додаткове навчання з питань академічної доброчесності;
- повторне виконання завдання;
- зниження оцінки за виконання завдання;

	Миколаївський національний аграрний університет КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У МИКОЛАЇВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	СО 5.260.01-00.2018

- внесення постійного чи тимчасового запису до реєстру порушень академічної доброчесності (цей запис може бути доступний потенційним роботодавцям, закладам вищої освіти при прийомі на навчання або на роботу, а також в інших визначених внутрішніми регуляторними документами випадках);
- усне чи письмове повідомлення юридичної або фізичної особи, яка здійснює оплату за навчання, про факт порушення;
- виключення з рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії або нарахування штрафних балів у такому рейтингу;
- позбавлення почесних звань, нагород, стипендій тощо, присуджених Університетом;
- позбавлення права голосу у колегіальних органах управління Університету або обмеження права на участь у роботі таких органів на певний термін;
- позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання фінансування наукових досліджень, стипендій, грантів тощо;
- відрахування чи звільнення.

4.3. Протидія плагіату в Університеті здійснюється шляхом:

- розміщення навчально-методичних праць та наукових праць наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників, а також здобувачів вищої освіти в репозиторії Університету;

- формування, видання та розповсюдження методичних матеріалів з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на матеріали, використані у навчально-методичних та наукових роботах наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти;

- запровадження на факультетах Університету спеціальних дисциплін з основ наукового-дослідницької роботи, де приділяється значна увага коректному використанні у навчально-методичних та наукових роботах наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти інформації з інших джерел задля уникнення плагіату, правилах опису джерел та оформлення цитувань;

- розміщення цього Положення та інших документів щодо запобігання та виявлення плагіату на офіційному сайті Університету.

5. Прикінцеві положення

5.1. Кодекс академічної доброчесності у Миколаївському національному аграрному університеті ухвалюється вченою радою Університету, вводиться в дію наказом ректора з моменту схвалення його більшістю членів вченої ради та оприлюднення на офіційному сайті Університету.

5.2. Всі учасники освітнього процесу повинні знати і дотримуватися принципів і норм Кодексу академічної доброчесності. Незнання цих норм не може слугувати виправданням щодо його порушення.

5.3. Зміни та доповнення до Кодексу у разі потреби можуть вноситися наказом ректора або наказом ректора за рішенням вченої ради Університету.

5.4. Дія Кодексу скасовується наказом ректора за рішенням вченої ради Університету.

	Миколаївський національний аграрний університет КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У МИКОЛАЇВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	СО 5.260.01-00.2018

Лист узгодження

Посада	ПІБ	Дата	Підпис
Перший проректор	Бабенко Д.В.	27.11.18	
Проректор з НР	Новіков О.Є.	27.11.2018	
Уповноважений представник керівництва з якості	Соколік В.Д.	27.11.2018	

Миколаївський національний аграрний університет
КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У
МИКОЛАЇВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ
АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

СО 5.260.01-00.2018

Лист реєстрації змін

Номер зміни	Дата й номер повідомлення про зміну	Лист документа	Розділ, підрозділ або пункт документа	Дата	Прізвище й ініціали, що реєструє зміну	Підпис
1						
2						
3						
4						
5						